

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Výroční zpráva za rok 2017

Vážené dámy, vážení pánové, již podeváté otevíráte výroční zprávu asociace DEMAS. Obdobně jako v předešlém období se i v roce 2017 těžištěm společné práce stala advokační činnost. Informovanost všech aktérů zahraniční politiky, tedy od politiků přes státní správu a samosprávu až po odbornou veřejnost a voliče, považujeme za nutnou k tomu, aby bylo stále vytvářeno příznivé prostředí pro podporu politických lidských práv a demokratizace. Jak je vidět z nedávných událostí ve střední Evropě, je na čem pracovat: stupňující se tlak na občanskou společnost v zemích Visegrádu, spojený s pokusy o diskreditaci jak jejich organizací, tak i agendy, se mnohdy setkává s příznivým přijetím u veřejnosti, ačkoli je to právě ona, kdo občanskou společnost vytváří a kdo skrze ni prosazuje ty své zájmy, jež nejsou či nemohou být dostatečně efektivně realizovány politickými aktéry. DEMAS se proto snaží přispívat ke stále lepšímu porozumění ze strany veřejnosti a k nalezení podpory v politické sféře s cílem dosáhnout toho, aby si hodnoty a principy, na nichž naše společnost stojí, udržely klíčové postavení a aby veřejnost nebyla manipulována těmi společenskými silami, které se stavějí proti západní demokracii.

Pavel Pšeja, předseda správní rady
Sabina Malcová, výkonná ředitelka

Fungování platformy v devátém roce

Ke konci roku 2017 sdružovala platforma DEMAS dvanáct řádných členů, dva členy se stálým a jednoho s dočasným pozorovatelským statutem a jednu organizaci s přerušným členstvím. Novým pozorovatelem se v polovině roku stala [Transparency International](#), která se při své práci soustředí zejména na boj s korupcí.

V průběhu roku 2017 proběhly dvě schůze celé platformy a čtyři schůze správní rady, které sloužily jak k vyřešení vnitřních záležitostí platformy, tak především k programové diskusi o působení a jejích společných aktivitách. Hnacím motorem společné práce je z povahy věci Sekretariát. Na správné směřování dohlížela správní rada ve složení: Sylva Horáková,

Jakub Klepal, Pavel Pšeja (předseda), Marek Svoboda (místopředseda) a Vladka Votavová. Dále se jednotlivé členské organizace scházely dle potřeby a tematického zaměření svých aktivit. Práce platformy byla stejně jako v předešlých letech rozdělena do několika pracovních skupin pokrývajících jak geografické oblasti, především postsovětský region, tak tematické oblasti, především advokační činnost. V monitorovaném období též proběhla živá diskuse celé platformy na téma prioritních zemí české zahraniční politiky, k čemuž vydala i stanovisko s podpůrnou dokumentací určené pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR. V průběhu celého roku též probíhala různá setkání se zástupci státní správy, politických stran, odborné i laické veřejnosti, při nichž docházelo k výměně informací týkajících se transformační politiky.

Jako již tradičně se platforma DEMAS aktivně zapojovala do činnosti [Human Rights and Democracy Network](#) (HRDN), a to jak účastí na jejích zasedáních v Bruselu, tak sdílením materiálů a zápisů mezi členy platformy, a v neposlední řadě také participací na společných prohlášeních a výzkumech HRDN (viz níže), včetně například participace na bruselském [EU – NGO Human Rights Foru](#). Dalším oborovým neformálním uskupením, s nímž DEMAS v roce 2017 spojoval své síly, se byla iniciativa [Měj se k světu](#).

Sekretariát se stará rovněž o stálý přísun nových informací pro své členy. Dělo se tak prostřednictvím pravidelné týdenní rozesílky, která

poskytovala geograficky rozčleněné informace o aktuálním dění, otevřených grantových výzvách, pozvánkách na důležité akce a nových publikacích.

Další složkou společných aktivit byl networking – vyhledávání nových kontaktů a prezentace práce platformy jako celku, tak i jejích jednotlivých členů, a advokacie, tedy prosazování zásad transformační politiky a demokratizace. V této souvislosti se v průběhu roku 2017 uskutečnily na dvě desítky setkání s poslanci, senátory a úředníky státní správy a samosprávy.

Sekretariát DEMAS podporoval budování kapacit svých členů prostřednictvím poskytování cestovních grantů. Jejich účelem byla například účast na konferencích s přednesením odborných příspěvků, výzkumné cesty nebo advokační cesty, které byly orientovány výhradně na EU instituce v Bruselu.

Konference, semináře a přednášky

Dne 12. dubna se DEMAS zúčastnil veletrhu neziskovek NGO Market, který se opět uskutečnil v prostorách Fora Karlín v Praze. NGO Market představil přes 220 neziskových organizací, které se věnují nejrůznějším oblastem od sociálních služeb přes podporu demokracie a lidských práv, vzdělávání, výchovu či ochranu životního prostředí až po kulturu a volný čas. Veletrh nabídl návštěvníkům bohatý doprovod-

Foto: NGO Market

Foto: Debata na Foru 2000

ný program plný workshopů, seminářů a praktických ukázek z činnosti neziskovek. Článek o této aktivitě vyšel ve [II. čísle Zpravodaje](#).

Jedno z hlavních témat české zahraniční politiky – transformační spolupráce a demokratizace – je širší veřejnosti stále neznámé. Z tohoto důvodu zorganizovala asociace DEMAS spolu s odborníky ze svých členských organizací řadu debat o české zahraniční politice. Interaktivní debaty se uskutečnily na [Masarykově univerzitě v Brně](#) a na Univerzitě Palackého v Olomouci a byly určeny studentům bakalářských programů.

Již tradičně uspořádala platforma DEMAS moderovanou debatu s představiteli politických stran na konferenci Forum 2000. Panel s názvem [Jak by měla vypadat lidská tvář české zahraniční politiky?](#) se uskutečnil 10. října v Evropském domě. Ze zdravotních důvodů se těsně před konáním panelu z účasti omluvila zástupkyně ANO Ivana Dobešová a také zástupce TOP 09 Karel Schwarzenberg. Panelu se zúčastnil Ivan Gabriel (KDU-ČSL) a Jan Zahradil (ODS), debatu moderoval Vít Dostál. Hlavním zaměřením panelu byly plány politických stran s transformační politikou v případě, že jejich strana získá post ministra zahraničních věcí, ale také širší debata o dalším směřování české transformační politiky a prioritních zemích transformační pomoci.

Jako součást projektu „Strengthening Human Rights and Democracy Advocacy in Europe“ se ve Varšavě dne 27. 10. uskutečnilo setkání visegrádkých NNO, jehož cílem bylo navázání spolupráce mezi NNO ve visegrádkém regionu.

V rámci posilování kapacit členských organizací proběhlo ve čtvrtek 7. 12. celodenní školení věnované mediálnímu prostoru v ČR. Hlavní část školení vedl [Josef Šlerka](#), který je v současnosti výkonným ředitelem [Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky](#) a předním českým odborníkem na analýzu dat ze sociálních sítí. Školení mělo dva hlavní cíle: 1. přiblížit účastníkům

základy fungování a strukturu vlastnických vztahů médií v ČR; 2. popsat způsoby fungování propagandy v českém mediálním prostoru se zaměřením na možnosti, jak jí čelit. Na závěr školení proběhla dvouhodinová debata se zástupcem novinářské sféry, Robertem Břešťanem, který působí jako šéfredaktor serveru [HlídacíPes.org](#). Debata se soustředila zejména na možnosti zlepšení interakcí mezi novináři a neziskovými organizacemi.

Prohlášení a stanoviska

DEMAS se zapojil do tvorby souhrnného vyjádření za Českou republiku *k problematice fungování finančních nástrojů EU, zejména EIDHR, Public Consultation on the External Financing Instruments of the European Union – EIDHR*. Ve svém příspěvku DEMAS stručně vyhodnotil základní pozitiva a výzvy nynějšího fungování EIDHR a poskytl také několik myšlenek na zlepšení a zjednodušení jeho fungování.

Platforma navrhla na udělení letošní ceny Václava Havla ruského obhájce lidských práv, aktivistu a vězně svědomí Ildara Dadina, který byl prvním odsouzeným za opakované protesty proti Kremlu na základě opakovaného porušování zákona o veřejných shromážděních.

DEMAS se zapojil do přípravy dokumentu společných priorit a doporučení iniciativy *Měj se k světu pro nadcházející podzimní parlamentní volby*. Ve společném dokumentu představuje iniciativa svou vizi České republiky v roce 2030, společně s kroky, které by k jejímu naplnění měli vést.

Dne 15. 5. asociace vyzvala ministra zahraničních věcí ČR ke konání ve věci pokračování [mimořádné pomoci České republiky Ukrajině](#). Vláda ČR svým usnesením č. 167 ze dne 12. března 2014 vyslovila souhlas s poskytnutím pomoci Ukrajině při její obnově a podpoře její demokratické transformace v období let 2014 až 2016, a to vynaložením finančních prostředků v celkové výši 50 milionů Kč.

Ministerstvu zahraničních věcí ČR bylo určeno stanovisko platformy z 29. 5. k otázce revize prioritních zemí TRANS. Stanovisko slouží jako praktický podklad pro další odbornou debatu na MZV ČR.

DEMAS se dne 30. 5. připojil ke [společnému dopisu mezinárodních nevládních organizací](#), který reagoval na blížící se Summit Evropské unie a Číny, který se uskutečnil v Bruselu 2. června 2017. Dopis byl adresován prezidentovi Evropské rady, prezidentovi Evropské komise a Vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Vyzval k využití této příležitosti k demonstrování jasného závazku Evropské unie a jejích členských států k podpoře lidských práv v Číně.

Dne 14. 6. asociace vyzvala ministra zahraničních věcí ČR k [apelu](#) na maďarského ministra zahraničních věcí a obchodu Pétera Szijjártó ve věci alarmující situace maďarské občanské společnosti v době přijetí nového zákona o financování maďarských NNO a občanské společnosti ze zahraničních zdrojů.

Počátkem srpna zaslala platforma ministru Janu Chvojkovci [stanovisko k Základnímu rámci občanského vzdělávání](#). Stanovisko reagovalo na průběh příprav koncepce občanského vzdělávání.

V polovině prosince zaslal DEMAS dopis poslancům parlamentu ČR, s výjimkou SPD a KSČM, k návrhu pozměňovacího návrhu k návrhu státního rozpočtu na rok 2018 předložený poslancem Jiřím Kobzou z SPD. Dopis vyvolal kladnou odezvu u poslanců „demokratického bloku“.

Platforma i nadále vydávala svůj [Zpravodaj](#), který v roce 2017 vyšel celkem čtyřikrát. Zpravodaj je jedním z nástrojů, jehož prostřednictvím DEMAS komunikuje s okolním světem. Všechna čísla jsou k dispozici na pravidelně aktualizovaných stránkách [www.demas.cz](#) v sekci *Novinky*. Webové stránky prošly v posledním čtvrtletí výraznou obměnou a aktualizací.

Projekty

[Program transformační spolupráce MZV ČR](#) podpořil jednoletý projekt *Podpora platformy DEMAS* týkající se posilování kapacit DEMAS, networking, sdílení informací a informování laické i odborné veřejnosti o problematice české transformační politiky. Dále se projekt zaměřoval na podporu advokačních aktivit a spolupráci s MZV ČR.

Projekt *Support of Advocacy Activities towards the EU and Central European Cooperation* na období říjen 2017 až září 2018 byl podpořen ze zdrojů [National Endowment for Democracy](#). Jeho hlavním cílem je podpora advokačních aktivit členských organizací DEMAS u evropsko-unijních institucí a spolupráce NNO v zemích Visegrádké čtyřky.

Financování

Jak již bylo uvedeno v sekci Projekty, v roce 2017 realizovala asociace DEMAS v rámci dotační činnosti dva projekty.

MZV ČR: 600 tis.

NED: 122 tis.

Všechny výdaje byly neinvestičního charakteru a jsou rozděleny dle rozpočtových schémat jednotlivých dotačních titulů ponejvíce mezi osobní náklady a služby a režijní náklady.

Spotřebované nákupy celkem: 158 tis.

Spotřeba materiálu: 2 tis.

Cestovné: 30 tis.

Náklady na reprezentaci: 3 tis.

Ostatní služby: 123 tis.

Osobní náklady celkem: 690 tis.

Mzdové náklady: 521 tis.

Zákonné sociální pojištění: 167 tis.

Zákonné sociální náklady: 2 tis.

Ostatní náklady celkem: 1 tis.

Jiné ostatní náklady: 1 tis.

Poskytnuté příspěvky celkem: 46 tis.

Poskytnuté členské příspěvky: 46 tis.

Náklady celkem: 895 tis.

Provozní dotace celkem: 722 tis.

Provozní dotace: 722 tis.

Přijaté příspěvky celkem: 112 tis.

Přijaté členské příspěvky: 112 tis.

Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem: 4 tis.

Výnosy celkem: 838 tis.

Hospodářský výsledek před i po zdanění:

-57 tis.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

©DEMAS – Asociace pro podporu demokracie
a lidských práv, 2018

TRANSITION
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Správní rada:

Sylva Horáková
Jakub Klepal
Pavel Pšejja (předseda)
Marek Svoboda (místopředseda)
Vladka Votavová

Sekretariát:

Sabina Malcová (výkonná ředitelka)
Veronika Soporská (projektová manažerka)

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
PASOS
Transitions

Pozorovatelé:

Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Transparency International